

BELGISCHE SENAAT

ZITTING 1948-1949.

VERGADERING VAN 13 APRIL 1949.

Verslag uit naam van de Commissie van Financiën belast met het onderzoek van het wetsvoorstel waarbij de belastingplichtige gemachtigd wordt de geblokkeerde gelden te benutten om de belastingen te betalen.

SÉNAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1948-1949.

SÉANCE DU 13 AVRIL 1949.

Rapport de la Commission des Finances chargée d'examiner la proposition de loi autorisant le contribuable d'utiliser les fonds bloqués pour payer les impôts.

Aanwezig : de hh. VAN OVERBERGH, voorzitter; ALLEWAERT, DE BRUYNE (V.), le baron DE DORLODOT, DELMOTTE, DE SMET (P.), DOUTREPONT, HARMEGNIES, RONSE, SCHOT, TAILLARD, VOS en DE CLERCO, verslaggever.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

Het voorgelegde wetsontwerp, dat uitgaat van onze collega Baron de Dorlodot, bevat slechts één artikel en dit luidt :

« De belastingplichtigen kunnen de Rijksbelastingen en -taxes betalen door middel van de geblokkeerde 60 t. h. der krachtens de besluitwet van 6 October 1944 onbeschikbaar gemaakte vermogens »

Het ligt natuurlijk niet in het kader van dit verslag het ontstaan en de ontwikkeling van de betrokken besluitwet aan te geven of deze uitvoerig te ontleiden.

Toch zal het niet ondienstig zijn, er aan te herinneren, dat ze een tweeledig doel nastreefde :

- 1° De inflatie onschadelijk te maken en aldus de prijsstijging te verhinderen;
- 2° De inning van alle extra-belastingen te verzekeren en te vergemakkelijken.

Ook herinneren wij er aan, dat het verslag aan de Regent voor aan de besluitwet duidelijk verklaart, dat een gedeelte van het bezit, namelijk dat waarop het wetsvoorstel van onze collega betrekking heeft, voorgoed geblokkeerd zal blijven.

Zoals aan ieder bekend is, maakt deze besluitwet deel uit van een geheel van maatregelen, gericht op de sanering van de munttoestand in ons land.

Het wetsvoorstel is ruim en helder.

Zie :

Gedr. Stuk van de Senaat :

97 (Zitting 1948-1949) : Wetsvoorstel.

MESDAMES, MESSIEURS,

La proposition de loi soumise à nos délibérations due à l'initiative de notre collègue M. le baron de Dorlodot, ne comprend qu'un seul article rédigé comme suit :

« Les contribuables peuvent payer les impôts et taxes de l'Etat au moyen de la quotité de 60 p. c. bloquée des avoirs rendus indisponibles en vertu de l'arrêté-loi du 6 octobre 1944. »

Il ne rentre évidemment pas dans le cadre de ce rapport de faire l'historique ou d'exposer en détail les dispositions de l'arrêté-loi invoqué.

Il ne sera pas inutile cependant de rappeler qu'il poursuivait un double but :

- 1° Neutraliser l'inflation et partant empêcher la hausse des prix;
- 2° Assurer et faciliter la perception des impôts exceptionnels de toute nature.

Rappelons encore que le rapport au Régent précédant l'arrêté-loi déclare nettement qu'une partie des avoirs, notamment ceux dont il s'agit dans la proposition de loi de notre collègue, restera définitivement bloquée.

Comme nul ne l'ignore, cet arrêté-loi fait partie d'un ensemble de mesures édicté en vue d'assurer l'assainissement monétaire du pays.

La proposition de loi est à la fois large et claire.

Voir :

Document du Sénat :

97 (Session de 1948-1949) : Proposition de loi.

De voorgestelde maatregel zou voordelig zijn voor alle belastingplichtigen zonder uitzondering.

Hij zou gelden voor alle belastingen, zij het gewone of buitengewone, zonder onderscheid van het dienstjaar, waarop zij betrekking hebben.

Hij maakt geen onderscheid tussen de belastingsschuldigen.

De onbeschikbare activa, die voorgoed geblokkeerd zijn, bedragen in ronde cijfers gezamenlijk 37 milliard 510 miljoen (einde Februari 1949).

Zelfs hij, die het minst ervaren is op financieel gebied, ontwaart onmiddellijk wat al noodlottige gevolgen de voorgestelde maatregel zou hebben.

Wij onderstrepen nogmaals een waarheid, die al te vaak uit het oog verloren wordt.

De betrokken gelden, waarover het hier gaat, zijn nooit ter beschikking geweest van de Schatkist, en zijn het nog niet.

Geen enkele frank hiervan wordt gebruikt, om de werking van het bestuursapparaat te betalen.

Zoals hierboven reeds gezegd, is deze maatregel slechts één stap op de weg naar de muntzuivering.

Het wetsvoorstel zou alle belastingsschuldigen in staat stellen, om hun belastingen bij wege van compensatie te voldoen ten belope van het nominaal bedrag van hun titels van de muntsaneringslening.

Het Bestuur van Financiën daarentegen zou niets ontvangen in speciën, doch gevaar lopen grote sommen te moeten uitgeven ten behoeve van de gemeenten.

Dit voorstel is volstrekt niet te verdedigen.

Het valt in het oog, dat het onvermijdelijk tot gevolg zou hebben, dat de thesaurie binnen korte tijd in een tragische en zo goed als onoplosbare toestand zou komen te staan.

Deze maatregel zou niet alleen het gehele financieelapparaat van de Staat uit elkaar doen vallen, maar ook alle gunstige financiële resultaten in gevaar brengen, die ten koste van zware offers vanwege het land verkregen werden.

Er konden gemakkelijk nog andere argumenten gevonden worden, doch de bovenstaande overwegingen volstaan ruimschoots, om de beslissing van uw Commissie te verantwoorden.

* *

Wil hiermede gezegd zijn, dat er geen enkele wijziging mag gebracht worden in de tegenwoordige regeling.

Verre van daar.

Het is buiten kijf, dat een vrij groot aantal belastingsschuldigen niet alleen in grote moeilijkheden doch, om zo te zeggen, in de onmogelijkheid verkeren om hun belastingsschuld te voldoen jegens de Staat.

De kapitaalsbelasting, de belasting op de oorlogswinst, de gewone belastingen, de achterstallige belastingen over de dienstjaren 1941, 1942, 1943,

La mesure proposée profiterait à tous les contribuables sans exception.

Elle s'appliquerait à tous les impôts et taxes ordinaires ou exceptionnels sans distinguer l'exercice auquel ils se rapportent.

Elle ne fait aucune discrimination entre les contribuables.

A ce jour, le total des avoirs indisponibles définitivement bloqués s'élève en chiffres ronds à 37 milliards 510 millions (fin février 1949).

L'homme le moins averti en matière financière aperçoit immédiatement les conséquences désastreuses qu'aurait la mesure proposée.

Soulignons une fois de plus une vérité que l'on perd bien trop souvent de vue.

Les fonds bloqués dont il s'agit dans l'espèce, n'ont jamais été et ne le sont pas davantage à l'heure actuelle, à la disposition de la trésorerie.

Pas un franc des fonds bloqués n'est utilisé pour payer le fonctionnement des rouages de l'Etat.

Comme nous l'avons dit ci-dessus, cette mesure n'est qu'un échelon de l'échafaudage destiné à réaliser l'assainissement monétaire.

La proposition de loi permettrait à tous les contribuables de se libérer de leurs impôts et taxes par voie de compensation à concurrence du montant nominal de ses titres de l'emprunt de l'assainissement monétaire.

L'Administration des Finances, par contre, ne recevrait rien en espèces, mais se verrait exposée à devoir décaisser des sommes importantes en faveur des communes.

Cette proposition est absolument indéfendable.

Il saute aux yeux qu'elle aurait pour conséquence inévitable de mettre la trésorerie de l'Etat à très bref délai dans une situation tragique et quasi insoluble.

Non seulement tout l'appareil financier de l'Etat serait disloqué, mais la mesure mettrait en danger tous les résultats financiers favorables acquis à ce jour au prix des lourds sacrifices consentis par le pays.

Il serait aisé d'invoquer encore d'autres arguments, mais les considérations invoquées justifient amplement la décision de votre Commission.

* *

Est-ce à dire qu'aucune modification au régime actuel ne soit souhaitable.

Loin de là.

Il est hors de doute qu'un nombre relativement considérable de contribuables éprouve non seulement de grandes difficultés mais se trouve dans la quasi impossibilité de s'acquitter de ses obligations fiscales vis-à-vis de l'Etat.

L'impôt sur le capital, la taxation des bénéfices de guerre, les impôts ordinaires, les arriérés des exercices 1941, 1942, 1943, 1944 et 1945 constituent

1944, en 1945 wegen soms abnormaal zwaar uit hoofde van de hoogte, ophoping en gelijktijdige inning.

Zonder zich te willen ontveinzen, dat een billijke en bevredigende oplossing moeilijk zal gevonden worden, was uw Commissie toch eenparig van mening, dat er zeer goede redenen waren om aan de belastingplichtigen toe te staan de achterstallige gewone belastingen over de jaren 1941 tot 1945 door middel van de geblokkeerde gelden te betalen.

Deze belastingen hebben betrekking op inkomsten die vóór de blokkeringsmaatregelen verkregen werden.

Feitelijk zouden zij niet meer moeten behoren tot het bezit van de belastingsschuldigen. De Staat heeft gelden onbeschikbaar gesteld die in werkelijkheid aan hem toebehoren.

De Commissie veroorlooft zich dan ook, de h. Minister van Financiën met nadruk te vragen, dat hij welwillend zou onderzoeken welke maatregelen zouden kunnen genomen worden ten gunste van deze bijzondere categorie van belastingsschuldigen.

Het systeem, dat thans toegepast wordt, is niet soepel genoeg. Zelfs zeer kleine belastingsschuldigen, wier moeilijke toestand een ruime overweging verdient, krijgen niet eens toelating om hun belastingen te voldoen met de onbeschikbare activa.

In antwoord hierop verklaarde de h. Minister van Financiën, dat hij een drievoudige maatregel overwogen en ontworpen had.

1° losmaken van het bankkrediet, ten einde dit overvloediger en goedkoper te doen worden;

2° uitvoering van een grootscheeps programma van openbare werken;

3° geleidelijke vrijgave van de geblokkeerde 60 t.h.

Hij is van oordeel, dat als er twee achtereenvolgende begrotingen in evenwicht zijn zoals thans het geval is, de financiële toestand als gezond moet beschouwd worden.

Jammer genoeg heeft de politieke en economische crisis de toestand bijzonder ingewikkeld gemaakt.

Er moet rekening gehouden worden met de thesaurie. Haar toestand beheerst alles.

Indien de Schatkist leeg is, blijft er niets anders over dan een beroep op de Nationale Bank, op gevaar af van inflatie. Hij meent de toestand zorgvuldig te moeten in het oog houden. Hij vraagt bovendien bevoegdheid om geheel onafhankelijk te bepalen, welk ogenblik het best zal passen, om in te gaan op het voorstel van de Commissie.

Hij voegde er evenwel aan toe, dat hij reeds de mogelijkheid onderzocht had om geleidelijk voldoening te geven aan sommige categorieën van belastingsschuldigen, o.m. door vrijgave van hun geblokkeerde gelden.

Het wetsvoorstel werd, op één stem na, eenparig verworpen.

Dit verslag werd eenparig goedgekeurd.

De Verslaggever,
J. DE CLERCQ.

De Voorzitter,
CYR. VAN OVERBERGH.

bien souvent un poids anormalement lourd à raison de leur taux, de leur accumulation et de leur perception simultanée.

Sans vouloir se dissimuler la difficulté de trouver une solution équitable et satisfaisante, il a paru à la Commission unanime qu'il serait parfaitement justifié de permettre à l'avenir le paiement des impôts ordinaires arriérés sur revenus pour les années 1941 à 1945 au moyen des fonds bloqués.

Ces impôts sont afférents à des revenus antérieurs aux mesures de blocage.

En fait, ils ne devraient plus faire partie du patrimoine du contribuable. L'Etat a rendu indisponibles des fonds qui, en réalité, lui appartenaient.

La Commission se permet donc d'insister auprès de M. le Ministre des Finances pour qu'il veuille bien examiner avec bienveillance les mesures qu'il serait possible de prendre en faveur de cette catégorie spéciale de contribuables.

Le système pratiqué actuellement manque de souplesse. Même de très modestes contribuables dont la situation difficile mérite d'être largement prise en considération, se voient refuser l'autorisation de s'acquitter au moyen de leur avoir indisponible.

En réponse, M. le Ministre des Finances déclara que le Gouvernement avait envisagé et projeté une triple mesure :

1° Desserrement du crédit bancaire en vue de le rendre plus abondant et meilleur marché;

2° Exécution d'un vaste programme de travaux publics;

3° Libération progressive des 60 p. c. bloqués.

Il estime qu'après deux budgets successifs en équilibre, il y a lieu de considérer la situation financière comme saine.

Malheureusement, à l'heure actuelle, la crise politique et économique ont singulièrement compliqué la situation.

Il faut tenir compte de la trésorerie. Sa situation domine tout.

Si le trésor était à sec, il ne resterait qu'à faire appel à la Banque Nationale au risque de provoquer l'inflation. Il estime devoir surveiller soigneusement la situation. Il revendique, en outre, la faculté de pouvoir fixer en toute indépendance, le moment qu'il jugera opportun pour entrer dans les vues de la Commission.

Il a toutefois ajouté déjà avoir mis à l'étude la possibilité de donner graduellement, par paliers, satisfaction à certaines catégories de contribuables, notamment par la libération de leurs fonds bloqués.

Au vote, la proposition de loi fut rejetée à l'unanimité moins une voix.

Le présent rapport a été adopté à l'unanimité.

Le Rapporteur,
J. DE CLERCQ.

Le Président,
CYR. VAN OVERBERGH.